

**แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
ของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ**
**Guidelines for Developing an Academic Administration
Toward Excellence of Anubanwatbangnangboon School**

วิสา แสนเลิง*, กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์**
Wisa Saenlerng*, Kanratchakan Lertamornsak**
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Suan Sunandha Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้ 2.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาควรกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย 2.2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติผ่านการสอนแบบ Active leaning 2.3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ควรส่งเสริมให้งานวัดผลมีฐานข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ จัดทำคู่มือระเบียบข้อปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล 2.4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง ควรเป็นวิจัยสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้จริงและมีการสร้างสื่อนวัตกรรมช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, การบริหารงานวิชาการ, ความเป็นเลิศ

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the conditions of academic administration towards excellence at Anubanwatbangnangboon schools. 2) to study the guidelines for developing academic administration toward excellence at Anubanwatbangnangboon school. The sample group included 42 school administrators and teachers in the academic year 2023. The research tools were questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis include percentages, means, and standard

deviations. The research results found that 1) the condition of academic administration Overall and each aspect is at a high level. When considering each aspect, it was found that conditions of academic administration in the development of learning processes It has the highest average, followed by research to develop educational quality, measurement, evaluation, and transfer of academic results. and the curriculum development aspect of educational institutions has the lowest average. 2) Guidelines for developing academic administration towards excellence. They can be summarized as follows 2.1) Curriculum development of educational institutions. Objectives should be aligned with the basic core curriculum. The curriculum has been updated to be up to date. 2.2) Development of the learning process. Should focus on students. Students get to practice through active learning teaching. 2.3) Measurement, evaluation, and transfer of academic results. Evaluation work should be encouraged. There is a database in the electronic system. Prepare a manual for measurement and evaluation procedures. 2.4) Research to develop educational quality. Teachers should be encouraged to conduct research in the classroom at least one topic per year. It should be research that can actually improve the quality of students and create innovative media to help students learn to their full potential.

Keywords: Guidelines for developing, Academic Administration, Excellence

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นก้าวแรกของความพยายามที่จะลดความไม่เท่าเทียมกันของมนุษย์ที่ส่งผลต่อบุคคลหลายกลุ่ม ทั้งสตรี เด็ก ขวชนบท คนยากจนในเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อยด้อยโอกาส และเด็กเป็นจำนวนล้านๆ คนที่ขาดโอกาสเข้าเรียนและไม่มีงานทำ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญต่อการศึกษาระดับพื้นฐานของการพัฒนา โดยเฉพาะฐานการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยี และการสื่อสารที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ละประเทศจึงให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเท่าเทียมและโอกาสในการได้รับศึกษาของประชาชนในชาติให้มากขึ้นตามดัชนี ความเจริญเติบโตของประเทศ การบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบสนองความต้องการของประเทศและประชาชนที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จึงเป็นความจำเป็น ที่แต่ละประเทศ ต่างคำนึงถึงและมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ และสานต่อการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นตามทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีความอิสระ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ(สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา 2555 : 2) ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นแหล่งซึ่งให้บริการทางการศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาต้องมีความสนใจ เป้าหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องมีการวางแผน การปฏิบัติการประเมินผลและนำผลไปปรับปรุงพัฒนา เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน สถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลมีศักยภาพรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากรัฐได้อย่างแท้จริง ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปจากความสำเร็จและ

ความจำเป็นของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) 2553 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2556 : 12)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภท ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัตรอยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งการบริหารงานวิชาการที่มีความเป็นเลิศและมีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน แต่จากสภาพความเป็นจริงพบว่าผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจโดยผลการประเมินโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ Programme for International Student Assessment (PISA) ประเทศไทยจากทั้งหมด 70 ประเทศ ซึ่งเป็นการประเมินนักเรียนอายุ 15 ปี แสดงให้เห็นถึงการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเทียบกับนานาชาติประเทศที่เข้าร่วมการประเมิน ซึ่งก็อาจจะเป็นผลจากโรงเรียนที่ไม่สามารถพัฒนาเรียนให้สามารถแนบในระดับสากลได้

จากปัญหาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาควรพัฒนาในด้านวิชาการให้มากยิ่งขึ้น เพราะงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร สอดคล้องกับพระวิเชียร ศรีหาบุตร(2557 : 53)ที่กล่าวสรุปไว้ว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานตามที่กำหนด โดยเฉพาะปรับปรุงคุณภาพการเรียน การสอน ซึ่งประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดหาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมถึงการวัดผลประเมินผล ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา ส่วนปองสิน วิเศษศิริ(2556 : 164)กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายและภารกิจที่กว้างขวางครอบคลุมในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์และมาตรฐานการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมเป็นประเด็นในมาตรฐานการปฏิรูปการศึกษา(สถาบันเพิ่มผลผลิต 2553 : 4) ความเป็นเลิศของโรงเรียนเป็นการพัฒนาด้านคุณภาพของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การจัดการศึกษาของระบบสากล ได้นำเกณฑ์การจัดการศึกษาตามรางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา โรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาความเป็นเลิศของโรงเรียน โดยการใช้แนวคิดดังกล่าว เช่น โรงเรียนเพิร์ลริเวอร์แห่งรัฐนิวยอร์ก และมหาวิทยาลัยวิสคอนซินแห่งรัฐวิสคอนซิน ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูง ต่อมาประเทศพัฒนาแล้วทั่วโลกได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เกิดผลสำเร็จ เช่น สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ฮองกง และไทย ได้นำมาปรับใช้ในการศึกษาเช่นเดียวกันเรียกว่า เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งประเทศไทยโดยสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ ภายใต้การบริหารจัดการของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือเผยแพร่สนับสนุนและผลักดันให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาคผลผลิตการบริการและทางด้านการศึกษานำเกณฑ์รางวัล

คุณภาพแห่งประเทศไทย (TQA) ไปพัฒนาศักยภาพพระบวรการบริหารจัดการสู่ความยั่งยืน (โชติช่วง พันธ์เวช 2551 : 117) ในภาคการศึกษาของไทย ยังไม่มีการนำเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้อย่างชัดเจน แต่ได้มีความพยายามในการส่งเสริมสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศมาโดยลำดับ เช่น โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนดีเด่นรางวัลพระราชทาน เป็นต้น โรงเรียนคุณภาพดังกล่าวมุ่งให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศ และเกิดความเสมอภาคในการให้บริการทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันและได้มาตรฐาน(พริ้มเพรา วราพันธ์พิพิช 2556 : 1) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสถานศึกษาในการก้าวสู่ความเป็นเลิศ เห็นได้จากการกำหนดแนวนโยบายการศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ล้วนแล้วแต่เป็นการเสริมสร้างศักยภาพการบริหารสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศของมาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน(สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา 2542 : 14) สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้สรุปผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมาจำนวนไม่น้อยที่จัดการศึกษาได้ผลดีซึ่งการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เป็นองค์กรที่มีความคล่องตัว บุคลากรมีความชำนาญมีความเป็นมืออาชีพมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2554 : 1)

จากสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ และขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยการสัมภาษณ์ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ปีการศึกษา 2566 ประชากรรวมทั้งสิ้น 47 คน

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งหมด 42 คน

1.2 ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ 3) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป 4) หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 5) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 5 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญโดยผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีความเที่ยงตรง .978

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – Ended) เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ

2.2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติมีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนาสถานศึกษาและบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษา ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน โดยต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 1) เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป 2) เป็นผู้มีความรู้ด้านหลักการบริหารการศึกษา และ 3) เป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

3.1.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับสภาพบริหารงานวิชาการ

ของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (average) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายเป็นช่วงคะแนน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ตอบ แบบสอบถามต่อสภาพการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ทั้ง 4 ด้าน

แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open End) วิเคราะห์เนื้อหาและหาความถี่พร้อมการบรรยายประกอบนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางและการบรรยาย

3.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งนำเนื้อหาที่จัดบันทึกไว้ในแบบบันทึกการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานด้านวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานด้านวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.36) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.47) และ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.44)

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ มีดังนี้

2.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรมีการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน 2551 อันเป็นหัวใจหลักของการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยเน้นการบูรณาการ การวิเคราะห์และการปฏิบัติจริงของผู้เรียนประยุกต์ใช้กับหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้วงจรการบริหารแบบมีคุณภาพ PDCA (Plan – Do – Check – Action) มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยการนิเทศหลากหลายรูปแบบ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพโดยกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพนั้นจะครอบคลุม 4 ด้าน คือ 1) การวางแผนหลักสูตร ซึ่งต้องดำเนินการอย่างครอบคลุมมีรายละเอียด และเป็นระบบโดยอาศัยการอ้างอิงตัวแบบการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบหลักสูตรร่วมพิจารณา 2) การนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งต้องดำเนินการโดยพิจารณาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับที่ได้ออกแบบหลักสูตรไว้ โดยเฉพาะต้องคำนึงเกณฑ์การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ 3) การประเมินผลหลักสูตร เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ครู และหลักสูตร 4) การนิเทศหลักสูตร เพื่อกำกับดูแลการเรียนการสอนและหลักสูตรในภาพรวม

2.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรเน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active learning เป็นการนำเอาวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนต่างๆ มาใช้อย่างเหมาะสมและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน กระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ พัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาคือ จัดทำหลักสูตรโดยใช้โครงสร้างหรือยึดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและการจัดการ

เรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับถนัดและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเนื้อหาสาระจัด กิจกรรมกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายต่อเนื่องผู้เรียนควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการส่งเสริมให้งานวัดผลมีฐานข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้นและปรับปรุงข้อมูล จัดทำจัดทำคู่มือระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาจัดทำและพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผลให้ทันสมัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทุกภาคเรียน การประเมินผลจะต้องเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนว่าผู้เรียนเกิดการพัฒนารับรู้ตามจุดประสงค์ที่การวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นการเทียบเคียงมาตรฐานของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ควรเป็นวิจัยสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้จริงมีการสร้างสื่อนวัตกรรมช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาทางการศึกษาซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนมากที่สุดดังนั้นเมื่อครูมีบทบาทสำคัญการให้ความรู้เพิ่มเติมกับครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ
ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยภาพรวมพบว่า สภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.36) ด้านด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.47) และด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.44) สำหรับผลการประมวลข้อเสนอแนะที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ทั้ง 4 ด้าน พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาของท่านนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) และสถานศึกษาของท่านจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยถูกต้องและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.89) 2) ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาของท่านพัฒนาแผนการจัดการ

เรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) โดยสถานศึกษาของท่านจัดแนะแนวในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษาของท่านวางแผนการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.46) และ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาของท่านจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.55) และสถานศึกษาของท่านจัดทำและพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.70) และ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินการวิจัยในเรื่องกระบวนการเรียนรู้ ด้านคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษาของท่านรวบรวมผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาและสถานศึกษาอื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) และ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.51) ตามลำดับโดยสถานศึกษาของท่านมีการนำผลการวิจัยไปใช้และเผยแพร่ สถานศึกษาของท่านมีการไปศึกษาดูงานวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาอื่นที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สถานศึกษาของท่านจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.47), ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.57) และ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.47) ตามลำดับจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนาบึงทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีผู้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยถูกต้อง เหมาะสม และสะดวกต่อการใช้งาน และควรประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ทราบถึงการใช้และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาก 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดแนะแนวในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆให้เหมาะสมกับช่วงเวลา 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนที่เป็นระบบและทันสมัย และควรมีการประชุมอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน และควรมีการไปศึกษาดูงานวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาอื่นที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีผู้ตอบ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรพงษ์ สำเภา (2554 : 117) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียน มิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียน มิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันโดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน โดยข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสูงกว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก 3) ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ได้แก่ ควรพัฒนาครูทุกคนในการจัดทำหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการศึกษา ได้แก่ ควรจัดหาสื่อที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อการใช้จัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ควรสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้านการแนะแนวการศึกษา ได้แก่ ควรจัดระบบการแนะแนวให้เป็นระบบและดำเนินการอย่างจริงจัง ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ควรใช้วงจรคุณภาพในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ ควรมีการจัดตั้งเป็นเครือข่ายการพัฒนาวิชาการในระดับกลุ่มโรงเรียน และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ ควรมีการจัดกิจกรรมสัมมนาทางการศึกษาร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน และสอดคล้องงานวิจัยของ (นิตยธิดา จันดาสงค์ 2558 : 97) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนปอทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ครูขาดการพัฒนาให้มีทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และขาดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบเดิม ยังคงคิดว่าครูคือผู้มีบทบาทหลักในการจัดการเรียนการสอนแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่สนใจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน และไม่สนองความต้องการของนักเรียนในการจัดการศึกษา ซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น โดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่มีอยู่ในตัวครู และความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่าน กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่หลากหลาย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารและครูในโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป 2) เป็นผู้มีความรู้ด้านหลักการบริหารสถานศึกษา และ 3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ แยกตามด้าน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรมีการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) อันเป็นหัวใจหลักของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และประยุกต์ใช้กับหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้วงจรการบริหารแบบมีคุณภาพ PDCA (2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการเน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active learning เป็นการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วน

ร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน ครูผู้สอนควรจัดทำรายงานการพัฒนาตนเองให้ผู้บริหารทราบทุกภาคเรียน กลุ่มบริหารวิชาการควรสรุปผลการติดตามและการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการส่งเสริมให้งานวัดผลมีฐานข้อมูลในระบบ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น และปรับปรุงข้อมูล จัดทำจัดทำคู่มือระเบียบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา เพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติงานของงานวัดผลให้ถูกต้องรวดเร็วตามแนวปฏิบัติของสถานศึกษา จัดอบรมครูผู้สอนศึกษาวิธีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผลให้ทันสมัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทุกภาคเรียนและ 4) ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน มีทั้งการวิจัยที่เป็นแบบเดี่ยวและเป็นแบบร่วมกันเป็นทีม หรือ มีการประกวดผลงานวิจัยดีเด่นระดับโรงเรียนเพื่อเป็นกำลังใจในการพัฒนาผลงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับวันชาวีรา เบญญาเตชะ(2556: 65) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ผู้บริหารแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ คือผู้บริหารต้องมุ่งมั่นและเจตนาอย่างแน่วแน่ที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการแสวงหาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพราะมีความมุ่งมั่นและเจตนาที่จะก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดีได้ผู้บริหารจะต้องมีการกระจายอำนาจความรับผิดชอบในงานที่ตรงตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคลผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีการสังเกตการสอนระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน จะช่วยให้รู้ว่าครูที่ดีควรมีบทบาททางวิชาการหรือการสอนอย่างไรและจะช่วยให้บริหารได้รับความร่วมมือจากครูด้วยความรู้สึกระทึกใจต่อการที่มีผู้มาสังเกตการสอน วิธีนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทักษะในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารได้เป็นอย่างดีผู้บริหารต้องสร้างความคาดหวังให้แก่ครูทุกคนว่าผู้บริหารสามารถสอนหนังสือได้ มิใช่แต่ถนัดบริหารเท่านั้นผู้บริหารควรสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษา จะต้องสื่อสารให้ครูเข้าใจว่าเวลาของผู้บริหารนั้นมีค่ายิ่ง การประชุมครูจึงควรมีเท่าที่จำเป็น ผู้บริหารจะต้องใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรือพบปะสังสรรค์กับคณะครู ผู้บริหาร ควรฝึกฝนทักษะการเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่ยอมอยู่ใต้อิทธิพลของใคร การพบปะสังสรรค์ไม่ควรทำเพื่อใครคนใดคนหนึ่ง ผู้บริหารควรอ่านหนังสือเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาและมีทัศนคติทางวิชาการได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่ง ลอยเลิศ(2552 : 22) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดคุณภาพว่า ควรจัดทำแผนการเรียนและโปรแกรมการเรียนควรจัดทำไว้ให้ครบทุกภาคเรียน และหลายแผนการเรียนในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียน การจัดทำตารางเรียน ซึ่งหมายถึงตารางเรียนประจำตัวนักเรียน นักศึกษา ซึ่งแต่ละคนจะต้องมีไว้ตามโปรแกรมการเรียนของนักเรียนนักศึกษาเองในแต่ละภาคเรียน การจัดตารางเรียนจะเชื่อมโยงถึงตารางการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน และตารางสอนประจำตัวครู การจัดครูสอน สถานศึกษาควรเตรียมการล่วงหน้า โดยวิธีสำรวจความพร้อมของครูก่อนที่จะจัดครูเข้าสอน สถานศึกษาควรเตรียมการล่วงหน้า โดยวิธีสำรวจความพร้อมของครู ก่อนที่จะจัดครูเข้าสอนเพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และประสบการณ์ตรงกับรายวิชาที่สอนนั้นการใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนควรใช้รูปสื่อผสม คือการใช้ตารางเรียนควบคู่กับอุปกรณ์ช่วยสอน

เอกสารอ้างอิง หรือหนังสือประกอบการเรียนอื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารทางอาชีพและธุรกิจ ควรมีไว้ให้มากในห้องสมุด อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ศึกษาประเภทวีดิทัศน์จัดทำไว้ให้พร้อม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ควรมีศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และมีแผนพัฒนาฝ่ายวิชาการที่สามารถใช้ได้จริง และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการมากขึ้น

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรศึกษาแนวทางการจัดบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มไว้ด้วยกัน และจัดสรรครูให้รับผิดชอบภาระงานร่วมกันเพื่อลดภาระงานรายบุคคลของครู

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรศึกษาแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตาม ของผู้บริหารให้มีหลายแนวทางเพื่อช่วยให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ครูในงานด้านวิชาการ

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรศึกษา แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อช่วยให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ครูในงานด้านงานวิจัย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ

2.2 ควรพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- ช่วงโชติ พันธุเวช. (2552). **การจัดการเชิงคุณภาพ: SIPPO**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา.
- ธีรพงษ์ สำเ. (2554). **ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1**. ค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นิตยธิดา จันดาสงค์. (2558). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2**. งานนิพนธ์การศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปองสิน วิเศษศิริ. (2556). **แนวคิด ทฤษฎีและรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**.เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการกระบวนการ เปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมในองค์การทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระวิเชียร ศรีหาบุตร. (2557). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในสังคมในอนาคต**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิช. (2556). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุ่ง ลอยเลิศ. (2543). การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอศรีนคร จังหวัด เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วันชาวีรา เบ็ญลาเตะ. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานตาม กระบวนการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส. วิทยานิ พนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2553). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ วันที่ 18 สิงหาคม 2566 จาก <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2542/>.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). นโยบายการศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ในช่วงการ ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552 – 2561. พรินทวานกราฟฟิค: กรุงเทพฯ.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.